

Contemporary Polish - course description

General information	
Course name	Contemporary Polish
Course ID	09.3-WH-DiksP-WJP-Ć-S14_genYF00B
Faculty	Faculty of Humanities
Field of study	Journalism and social communication
Education profile	academic
Level of studies	First-cycle studies leading to Bachelor's degree
Beginning semester	winter term 2021/2022

Course information	
Semester	2
ECTS credits to win	6
Course type	obligatory
Teaching language	polish
Author of syllabus	dr hab. Marzanna Uździcka, prof. UZ

Classes forms					
The class form	Hours per semester (full-time)	Hours per week (full-time)	Hours per semester (part-time)	Hours per week (part-time)	Form of assignment
Lecture	30	2	-	-	Exam
Class	30	2	-	-	Credit

Aim of the course

Wiedza: nabycie wiedzy o funkcjonowaniu systemu współczesnego języka, o jego podsystemach: ogólnie - fonologicznym, szczegółowo - morfologicznym, syntaktycznym, semantyczno-leksykalnym; nabycie wiedzy o stanie ortografii i interpunkcji we współczesnej polszczyźnie.

Umiejętności: nabycie umiejętności analizy i oceny zjawisk językowych na poszczególnych poziomach struktury języka, nabycie umiejętności poprawnego posługiwania się językiem polskim w mowie i piśmie.

Kompetencje: ukształtowanie świadomości językowej i potrzeby posiadania wysokiej kompetencji językowej, ze szczególnym uwzględnieniem przyszłych dziennikarzy na „czystość” języka wypowiedzi medialnych.

Prerequisites

brak

Scope

Wykład

1. Główne cechy języka ogólnopolskiego XX i XXI wieku.
2. Źródła informacji o poprawności współczesnej polszczyzny: wykorzystanie słowników, leksykonów i encyklopedii oraz światowych zasobów bibliotek cyfrowych
3. Fonetyka: charakterystyka artykulacyjna i akustyczna współczesnego systemu spółgłoskowego i samogłoskowego; istota i rodzaje upodobień.
4. Morfologia: wyraz, leksem, morfem; klasyfikacja morfemów (strukturalna, dystrybucyjna, funkcjonalna).
5. Słowotwórstwo a fleksja. Derywat (temat słowotwórczy, formant słowotwórczy). Rodzaje derywacji. Ogólna klasyfikacja derywatów (transpozycyjne, mutacyjne, modyfikacyjne). Strukturalne a realne znaczenie wyrazów. Kategoria słowotwórcza a typ słowotwórczy. Kategorie słowotwórcze rzeczowników.
6. Polszczyzna jako język fleksyjny. Forma fleksyjna (temat fleksyjny, flektyw, końcówka fleksyjna). Paradygmat fleksyjny, typy paradygmatów.
7. Deklinacja: klasy deklinacyjne, końcówki wspólnotfunkcyjne, osobliwości deklinacji rzeczownikowej.
8. Koniugacja: typy budowy form czasownikowych: struktury fleksyjne, afleksyjne, aglutynacyjne, analityczne.
9. Komunikatywne funkcje wypowiedzi (wypowiedzenie a tekst).
10. Wypowiedzenie jako jednostka komunikatywna języka. Klasyfikacja wypowiedzi. Hipotaksa, parataksa.
12. Stosunki syntaktyczne w wypowiedzeniu; akomodacja syntaktyczna.

Ćwiczenia

1. Zasady ortograficzne we współczesnej polszczyźnie.

2. Zasady interpunkcyjne we współczesnej polszczyźnie.
3. Zasady poprawnej wymowy wyrazów i połączeń wyrazowych (wymowa nosówek we współczesnej polszczyźnie).
4. Charakterystyka systemu słowotwórczego współczesnej polszczyzny (analiza derywatów rzeczownikowych, przymiotnikowych, czasownikowych).
5. Nazwy własne we współczesnej polszczyźnie: tworzenie przymiotników od nazw własnych, kategoria nazw mieszkańców, nazwy miejscowe i geograficzne, odmiana nazwisk.
6. Skrótownice we współczesnej polszczyźnie.
7. Fleksja nazw pospolitych.
8. Nowe słownictwo polskie: nazwy abstrakcyjne, nazwy przedmiotów, osób i miejsc, przymiotnikowe nazwy cech, proporcje ilościowe.
9. Składniki wypowiedzenia pojedynczego, stosunki między składnikami (składnia zgody i rzędu - zagadnienia poprawnościowe).
10. Funkcje syntaktyczne składników wypowiedzenia pojedynczego.
11. Syntaktyczne użycia form przypadkowych. Składnia liczebników polskich. Łączliwość syntaktyczna i funkcje znaczeniowe przyimków. Funkcja spójników. Syntaktyczne użycie zaimków osobowych, zwrotnych i dzierżawczych. Szyk wyrazów w zdaniu.
12. Segmentacja wypowiedzeń; relacje wypowiedzeń składowych oraz ich wykładniki.

Teaching methods

Wykład informacyjny, wykład konwersatoryjny, opis wyjaśniający, opis klasyfikujący, prezentacja, rozmowa nauczająca, dyskusja.

Learning outcomes and methods of theirs verification

Outcome description	Outcome symbols	Methods of verification	The class form
Student ma uporządkowaną wiedzę o strukturze współczesnego języka polskiego i rozumie znaczenie poprawności języka (w jego ustnej i pisemnej odmianie) w kształtowaniu przekazów medialnych oraz jej wpływu na strategie komunikacyjne.	• KD1_W11 • KD1_W18	• activity during the classes • an evaluation test • an exam - oral, descriptive, test and other • an observation and evaluation of activities during the classes	• Lecture • Class
Student ma umiejętność poprawnego i skutecznego używania polszczyzny w ustnych i pisemnych wypowiedziach medialnych i publicznych.	• KD1_U03 • KD1_U04	• a discussion • an evaluation test • an observation and evaluation of the student's practical skills	• Class
Student zna zakres posiadanej przez siebie wiedzy i posiadanych umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się i rozwoju oraz doskonalenia umiejętności w posługiwaniu się językiem ojczystym.	• KD1_K01	• an observation and evaluation of activities during the classes • an observation and evaluation of the student's practical skills	• Class

Assignment conditions

Ocena aktywności studentów, ocena ćwiczeń praktycznych, prezentacja, zaliczenie kolokwium, zdanie egzaminu.

Recommended reading

Karpowicz K., *Kultura języka polskiego. Wymowa, ortografia, interpunkcja*, Warszawa 2009.

Nagórko A., *Zarys gramatyki polskiej*, Warszawa 2002.

Ostromęcka-Frączak B., *Dokąd zmierza polszczyzna?*, „Rozprawy Komisji Językowej ŁTN” LXII, 2016, s. 81-89.

Ożóg K., *Polszczyzna przełomu XX i XXI wieku. Wybrane zagadnienia*, Rzeszów 2001.

Polszczyzna na co dzień, red. M. Bańko, Warszawa 2006.

Rada Języka Polskiego – <https://rjp.pan.pl/>

Słownik Języka Polskiego PWN – <https://sjp.pwn.pl/>

Strutyński J., *Gramatyka polska. Wprowadzenie. Fonetyka. Fonologia. Morfologia*, Kraków 1996.

Wielki słownik ortograficzny PWN z zasadami pisowni i interpunkcji, red. E. Polański, Warszawa 2016.

Wielki słownik poprawnej polszczyzny PWN, red. A. Markowski, Warszawa 2004.

Further reading

Encyklopedia kultury języka polskiego XX wieku, t. 2, *Współczesny język polski*, red. J. Bartmiński, Wrocław 1993.

Grzegorzycowa R., *Wykłady z polskiej składni*, Warszawa 1999.

Jadacka H., *System słowotwórczy polszczyzny (1945–2000)*, Warszawa 2001.

Smółkowa A., *Nowe słownictwo polskie. Badania rzeczowników*, Wrocław 1976.

Notes

brak

Modified by dr Krystian Saja (last modification: 12-05-2021 18:09)

Generated automatically from SylabUZ computer system